

## Neolityzacja i jej następstwa

### Sylabus zajęć

#### Informacje podstawowe

|                                                  |                                                                                                   |                                                |                                 |
|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------------|
| <b>Kierunek studiów</b><br>Archeometria          |                                                                                                   | <b>Cykl dydaktyczny</b><br>2023/24             |                                 |
| <b>Specjalność</b><br>-                          |                                                                                                   | <b>Kod zajęć</b><br>02ARCS.22K.01497.23        |                                 |
| <b>Jednostka organizacyjna</b><br>Wydział Chemii |                                                                                                   | <b>Języki wykładowe</b><br>polski              |                                 |
| <b>Poziom studiów</b><br>studia drugiego stopnia |                                                                                                   | <b>Obligatoryjność</b><br>Fakultatywny         |                                 |
| <b>Forma studiów</b><br>studia stacjonarne       |                                                                                                   | <b>Blok zajęciowy</b><br>Przedmioty kierunkowe |                                 |
| <b>Profil studiów</b><br>profil ogólnoakademicki |                                                                                                   |                                                |                                 |
| <b>Koordynator zajęć</b>                         | Danuta Żurkiewicz                                                                                 |                                                |                                 |
| <b>Prowadzący zajęcia</b>                        | Danuta Żurkiewicz                                                                                 |                                                |                                 |
| <b>Okres</b><br>Semestr 2                        | <b>Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia</b><br>• Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną |                                                | <b>Liczba punktów ECTS</b><br>2 |

## Cele kształcenia dla zajęć

| Kod | Cel                                                                                                       |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C1  | Nabycie wiedzy o przemianach środowiska naturalnego plejstocenu i wczesnego holocenu.                     |
| C2  | Przyswojenie wiedzy specjalistycznej z zakresu źródłoznawstwa archeologicznego z młodszej epoki kamienia. |
| C3  | Poznanie podstawowych zjawisk i procesów charakteryzujących epokę.                                        |
| C4  | Poznanie pogłębionej terminologii dotyczącej społeczności rolniczych.                                     |
| C5  | Nabycie pogłębionej wiedzy z archeologii prowadzącej do specjalizacji.                                    |
| C6  | Wyszkolenie specjalistycznej sprawności wyrażania myśli w języku archeologicznym.                         |

## Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

## Efekty uczenia się dla zajęć

| Kod                               | Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie                                                                                                | Efekty uczenia się dla kierunku                                        | Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć |
|-----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| <b>Wiedzy - Student/ka:</b>       |                                                                                                                                        |                                                                        |                                                              |
| W1                                | zna i rozumie specjalistyczne zagadnienia z zakresu źródłoznawstwa archeologicznego z młodszej epoki kamienia.                         | ARC_K2_W02                                                             | Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test, Projekt            |
| W2                                | zna i rozumie zagadnienia o środowisku przyrodniczym, jego zmianach i sposobach eksploatacji przez społeczności neolityczne.           | ARC_K2_W02, ARC_K2_W04, ARC_K2_W06                                     | Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test, Projekt            |
| W3                                | zna i rozumie zagadnienia z zakresu organizacji społecznej, zachowań symbolicznych i ich wyrażania przez społeczności wczesnorolnicze. | ARC_K2_W01, ARC_K2_W02, ARC_K2_W03, ARC_K2_W04, ARC_K2_W05             | Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test, Projekt            |
| W4                                | zna i rozumie zagadnienia w zakresie możliwości i wyników współpracy archeologii z naukami fizyko-chemicznymi i przyrodniczymi.        | ARC_K2_W01, ARC_K2_W02, ARC_K2_W03, ARC_K2_W04, ARC_K2_W05, ARC_K2_W06 | Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test, Projekt            |
| <b>Umiejętności - Student/ka:</b> |                                                                                                                                        |                                                                        |                                                              |
| U1                                | potrafi wyrażać myśli w specjalistycznym języku archeologicznym.                                                                       | ARC_K2_U01, ARC_K2_U03, ARC_K2_U05                                     | Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test, Projekt            |

## Treści programowe dla zajęć

| Lp. | Treści programowe dla zajęć | Efekty uczenia się dla zajęć | Formy zajęć |
|-----|-----------------------------|------------------------------|-------------|
|-----|-----------------------------|------------------------------|-------------|

| Lp. | Treści programowe dla zajęć                                                                             | Efekty uczenia się dla zajęć | Formy zajęć    |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|----------------|
| 1.  | Środowisko naturalne i znaczenie zachodzący w neolicie zmian.                                           | W1, W2, W3, W4, U1           | Konwersatorium |
| 2.  | Rolnictwo i hodowla – pojawienie się w Europie i rozprzestrzenianie. Chronologia i sekwencje kulturowe. | W1, W2, W3, W4, U1           | Konwersatorium |
| 3.  | Ceramika – surowce, wytwórstwo, użytkowanie.                                                            | W1, W3, W4, U1               | Konwersatorium |
| 4.  | Surowce kamienne i ich górnictwo.                                                                       | W1, W2, W3, W4, U1           | Konwersatorium |
| 5.  | Inne innowacje gospodarcze: wełna, sery, produkcja soli i dziegiu.                                      | W1, W2, W3, W4, U1           | Konwersatorium |
| 6.  | Eneolit- nowa epoka?                                                                                    | W1, W2, W3, W4, U1           | Konwersatorium |
| 7.  | Organizacja osadnictwa: domostwa, osady, regiony osadnicze.                                             | W1, W2, W3, W4, U1           | Konwersatorium |
| 8.  | Rytuały pogrzebowe i konstrukcje wyjątkowe – rondale, megality i inne nasypy.                           | W1, W2, W3, W4, U1           | Konwersatorium |
| 9.  | Organizacja społeczna: w poszukiwaniu elit.                                                             | W1, W2, W3, W4, U1           | Konwersatorium |
| 10. | Kontakty i wymiana: kto, z kim i dlaczego?                                                              | W1, W2, W3, W4, U1           | Konwersatorium |
| 11. | Wojna i pokój: o konfliktach zbrojnych w neolicie.                                                      | W1, W2, W3, W4, U1           | Konwersatorium |
| 12. | Środowisko naturalne i kulturowe: antropopresja i determinizm.                                          | W1, W2, W3, W4, U1           | Konwersatorium |
| 13. | Podróże małe i duże. O przemieszczaniu się ludności w neolicie.                                         | W1, W2, W3, W4, U1           | Konwersatorium |

### Informacje dodatkowe

| Forma zajęć    | Metody i formy prowadzenia zajęć                                                                          |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Konwersatorium | Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem |

| Forma zajęć    | Warunki zaliczenia zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Konwersatorium | <p>Zaliczenie na podstawie kolokwium pisemnego (pytania otwarte oraz test), odpowiedzi ustnych oraz wykonania projektu uwarunkowane uzyskaniem odpowiedniej liczby punktów na podstawie wybranych metody weryfikacji osiągnięć efektów uczenia się.</p> <p>Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się na poziomie minimum 92,0%</li> <li>• dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się w zakresie 84,0% - 91,9%</li> <li>• dobry (db; 4,0): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się w zakresie 76,0% - 83,9%</li> <li>• dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się w zakresie 68,0% - 75,9%</li> <li>• dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się w zakresie 60,0% - 67,9%</li> <li>• niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się wynik poniżej 60,0%</li> </ul> |

## Literatura

### Obowiązkowa

1. Śliwa J. (red.) 2005. Stary i Nowy Świat. Od „rewolucji” neolitycznej do podbojów Aleksandra Wielkiego. Wielka Historia Świata. Tom 2. Kraków: Oficyna Wydawnicza Fogra.
2. Shennan S. 2018. The First Farmers of Europe: An Evolutionary Perspective. Cambridge: Cambridge University Press.
3. Milisauskas S. (red.) 2011. European Prehistory. New York: Springer.
4. Fowler Ch., Harding J., Hofmann D. (red.) 2015. The Oxford Handbook of Neolithic Europe. Oxford: Oxford University Press.

### Dodatkowa

1. Włodarczak P. (red.) 2017. The Past Societies vol 2, 5500-2000 BC, Warszawa: Institute of Archaeology and Ethnology. Polish Academy of Sciences.

## Nakład pracy studenta i punkty ECTS

| Rodzaje zajęć studenta              | Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć |
|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Konwersatorium                      | 30                                                                  |
| Przygotowanie do zajęć              | 10                                                                  |
| Czytanie wskazanej literatury       | 10                                                                  |
| Przygotowanie pracy pisemnej        | 10                                                                  |
| <b>Łączny nakład pracy studenta</b> | <b>Liczba godzin</b><br>60                                          |
| <b>Liczba punktów ECTS</b>          | <b>ECTS</b><br>2                                                    |

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

## Efekty uczenia się dla kierunku

| Kod        | Treść                                                                                                                                                                                                                       |
|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ARC_K2_U01 | Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, gromadzić, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy na gruncie chemii i archeologii      |
| ARC_K2_U03 | Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę chemiczną i archeologiczną, poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności kierowania własną karierą zawodową |
| ARC_K2_U05 | Absolwent/ka potrafi przeprowadzać krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów źródeł archeologicznych (artefakty, ekofakty) stosując oryginalne podejścia i uwzględniające nowe osiągnięcia chemii i archeologii    |
| ARC_K2_W01 | Absolwent/ka zna i rozumie przedmiotową i metodologiczną specyfikę nauk ścisłych i humanistycznych, którą potrafi twórczo stosować w archeometrii                                                                           |
| ARC_K2_W02 | Absolwent/ka zna i rozumie szczegółową terminologię chemii i archeologii                                                                                                                                                    |
| ARC_K2_W03 | Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu terminologię, teorie, metodologię i metody z zakresu chemii i archeologii                                                                                                  |
| ARC_K2_W04 | Absolwent/ka zna i rozumie pogłębioną i powiązaną z archeometrią wiedzę z pogranicza chemii i archeologii                                                                                                                   |
| ARC_K2_W05 | Absolwent/ka zna i rozumie powiązania chemii i archeologii z innymi dyscyplinami, pozwalające na integrowanie perspektyw właściwych dla studiów interdyscyplinarnych                                                        |
| ARC_K2_W06 | Absolwent/ka zna i rozumie współczesne osiągnięcia chemii i archeologii                                                                                                                                                     |